

*DRIEMAANDELIJKS KONTAKTBLAD VAN DE
HEEMKUNDIGE KRING 'Norbert de Vrijter'*

Vijfde jaargang nr. 22 mei 1988.

Verantwoordelijke Uitgever :

"Norbert de Vrijter" v.z.w.

P.a. Jos Aerts, Boskant 17 2418 LILLE

Afgiftekantoor 2418 Lille

"Norbert de Vrijter" v.z.w.

Lokaal: 'Hof d'Intere'

Pastorijstraat 2

2152 Wechelderzande

Rek.nr.954-7353871-55

Opgelet!!!

Zaterdag 21 mei vanaf 16 tot 20 uur.

Zondag 22 mei vanaf 10 tot 19 uur.

Tentoonstelling

van

oud speelgoed

*een unieke verzameling van
MARC DRIESEN*

*verschoven
naar latere data!!!*

Tevens ook voorstelling van het „jaarboek 1987“

en het boek „De Hegge te Poederlee“

*De leden kunnen dan hun jaarboek 1987 afhalen in de gemeentelijke jongens-
school, Rechtestraat 69, 2418 Lille.*

Word lid van de heemkundige kring ! Nieuw lidgeld voor 1988 is 450 fr.

Kom eens kijken !

Iedereen is welkom !

Naast de tentoonstelling van Marc Driesen met thema: "Volksspelen en gezelschapsspelen van de laatste honderd jaar", en voorstelling van ons "Jaarboek 1987" komt er ook een andere publicatie uit. In samenwerking met het 'Heggecomité' brengen we een boek over de Hegge te Poederlee. Het werd geschreven door onze secretaris Walter Van den Branden. Hiernaast een verkleinde afdruk van de omslag.

We hopen het boek, dat de leden aan gunstige prijs kunnen bekomen, tijdens de tentoonstelling, kunnen voorstellen. Na de overweldigende Ommegang van de Hegge van vorig jaar vormt dit boek als het ware een sluitstuk op het hele feestgebeuren dat Poederlee een jaar in de ban hield.

Heemkundige uitstap

Het gaat dit keer naar Arnhem, Oudewater, Gouda op zaterdag 28 mei 1988.

Vertrek aan de kerk van Lille om 8.30 uur, terug thuis rond 21.30 uur.

Wij bezoeken te Arnhem het openluchtmuseum.

te Oudewater de heksenwaag.

te Gouda de oude molen.

te Meerle een bedreigde aloude herberg.

Deelnemingsprijs : niet-leden 400 fr.

leden 350 fr..

kinderen -12 jaar 250 fr.

Hierin zijn begrepen : bus, drinkgeld, alle entrees.

Zijn niet inbegrepen : het eten. Iedereen is vrij daarin. Er is kans voor een warme maaltijd (\pm 300 BF) of je kunt eten meebrengen.

Vergeet in ieder geval geen guldens mee te nemen.

Inschrijven moet zo vlug mogelijk gebeuren.

Inschrijven bij Jos Willems, Heiend 7, 2418 Lille. Tel 014/55.13.51

HET PLANTEN VAN DE MEIBOOM*Door Jos Aerts.*

Ook in onze streken wordt er hier en daar nog een 'meiboom' geplant. Te Lille is het al vele jaren gewoonte dat aan het kapelleke in de Housse de 'meiboom' geplant wordt Louis Verstappen is en blijft de animator van deze devotie gebeurtenis. Want aan dit kapelleke worden na de planting van de boom , Marialiedjes gezongen.

Sinds vier jaar wordt er door de heemkundige kring in samenwerking met het rust- en verzorgingstehuis Lindelo de folklore rondom de 'meiboomplanting' in ere gehouden.

Vanwaar komt deze traditie nu ?

Het moet gezien worden als een herinnering aan de volksvreugde als de zomer triomfeert over de winter. De terugkeer van de schone jaargetijde moet luisterrijk gevierd worden. En, zoals men de winter had verbrand of . . . verdronken in de gedaante van een stropop of een kalf, zo moest de zomer feestelijk worden ingehaald. Hoe kon dat beter dan door een symbolische stoet? Uit het zopas nog dorre woud haalde men een jonge boom met frisse, groene kruin - liefst een berk - , die men had opgesmukt met vaantjes en linten van alle kleur en die dan op een versierde wagen, omgeven van een jubelende en zingende menigte, in het dorp werd gebracht om te midden van het dorpsplein met grote plechtigheid geplant te worden. Meiliedjes werden hierbij gezongen, meibier gedronken en jong en oud danste lustig rond de boom, de meiboom, zinbeeld van het schone jaargetijde, van zon en vreugde, van liefde en geluk. Daarom ook plantte de vrijer een meiboom voor of op het huis van zijn welbeminde. . . .

Zo gebeurde het eertijds naar Germaanse traditie, want het planten van de meiboom blijkt wel een specifiek Germaans gebruik te zijn, dat bijna uitgestorven is.

De christelijke meiviering heeft de heidense verdrongen. Maja, de moeder van Mercurius, en Freya, de Germaanse Venus, hebben de plaats moeten ruimen voor Maria, de Moeder van Christus. Vandaar de bekrante en bebloemde meibomen die voor de Mariakapellekens geplaatst worden. Het versieren van de veldkapelletjes is gemeenschapswerk en op vele gehuchten komen de mensen 's avonds bij elkaar om te bidden.

Op de eerste dag of eerste zondag van de meimaand worden bedevaarten ondernomen naar de vermaarde Mariaheiligdommen.

- 4 -

Wandelen rond "ACHTZALIGHEDENBOOM.

Meer en meer stadsbewoners zoeken de rust van de Kempen op. Fietsen en wandelen in de bosrijke gebieden van deze zandstreken komt in trek. Fietsroutes en wandelingen worden bewegwijzerd en de toerist komt aan zijn trekken.

De "Vereniging voor Milieu educatie van de provincie Antwerpen" is een erkende vereniging voor ontwikkelingswerk. Zij wil alle belangstellenden laten kennismaken met de natuur in al haar aspecten en tevens wijzen op het belang van het natuurbehoud en -bescherming. Jaarlijks worden meer dan 400 natuurwandelingen georganiseerd in negentig verschillende gebieden.

Sinds 1980 is de Natuurwerkgroep voor groot Lille een volwaardige afdeling van het VMPA. Als plaatselijke natuurvereniging bestaat ze sinds 1976.

Alle activiteiten zijn er op gericht op natuurbeleving in eigen streek: wandelingen, voordrachten, beheerswerken en natuurbeschermingsacties. De 'Wulp' is het tweemaandelijks contactblad van de groep. De vereniging stelt nu de "Achtzaligheden-wandeling in het vooruitzicht, die laat kennismaken met een brokje echte Kempen in de streek van de Achtzalighedenboom, de Haarlebeek, de Rollekensbergen en het Zeggegebied. De bodem is er droog en Zanderig en bepaalt op die manier het typisch uitzicht van deze streek: naaldbomen, afgewisseld met heidegebieden en weiden. De struikheide is op sommige plaatsen nog goed vertegenwoordigd maar wordt meer en meer verdrongen door de berk en pijpestrootje. De Natuurwerkgroep voert in dit gebied jaarlijks beheersingswerken uit om de heide in stand te houden. Bij "heideplaggen" wordt de bodem ontdaan van zijn bovenste laag zodat de heideplanten ongehinderd kunnen doorgroeien. Dit Zanderig gebied is een ideale vestigingsplaats voor het wilde konijn dat op zijn beurt de vos naar deze streek gelokt heeft. Het weidegebied vertoont dan weer een heel andere flora en fauna. Hier ontdekt men nog typische streekplanten als gagel, vuilboom, wilgeroosje en wederik. Deze weiden zijn in het voorjaar broedplaatsen van de wulp, een echte streekvogel, een echte streekvogel die door de Lillenaars "zandfluit" genoemd wordt. Het pronkstuk van dit natuurgebied is ongetwijfeld de "Achtzalighedenboom" in de Bersgemheide. Deze grove den heeft niet minder dan zeven stammen (vroeger acht) en is meer dan honderd jaar oud. In de loop der tijden is deze boom voorwerp geweest van menige twist. De inwoners van Gierle, Wechelderzande als Beerse, beweerden om beurten dat de boom op hun grondgebied zou gestaan hebben. Deze uitzonderlijke boom, opgenomen in de reeks "Merkwaardige bomen van België" wordt jaarlijks door duizenden bezocht. Ook de fietsroute "Het Achtzaligheden-pad" trekt door dit natuurgebied.

S.J.

Nieuw Mariabeeld voor Gielse kerk.

De inzet van de Mariamaand is voor pastoor Herman Van Tichelen uit Gierle de gelegenheid geweest om de patrones van de parochie, O.-L.-Vrouw van Geboorte, in het daglicht te stellen. Immers tijdens een prachtige hoogmis werd het nieuwe bronzen Mariabeeld gewijd. Daarna werd het in de nis geplaatst in de kerktoren, aan de voorzijde boven de hoofdingang.

Deze kerktoren is trouwens een uitzonderlijk monument. Bij Koninklijk Besluit van 9 februari 1951 werd deze toren als monument geklasseerd. Deze Kempisch-gotische toren is rijkelijk versierd met witsteen en dateert uit de eerste helft van de 16de eeuw. De kruisbeuk en het koor dateren uit dezelfde periode, maar werden in de 17 de eeuw aangepast. De middenbeuk van het schip is 15de eeuws, de zijbeuken werden in 1737 verhoogd en vergroot. De Gielse Onze-Lieve-Vrouwekerk is een merkwaardig gebouw met een kerktoren in tertiaire gothiek, die men nergens anders in de provincie aantreft.

Oorspronkelijk hing Gierle af van de aartsdiakenij van Antwerpen. Tot in 1612 zouden Gierle en Tielen nauw verbonden blijven op kerkelijk gebied. De hoofdkerk was evenwel altijd die van van Onze-Lieve-Vrouw te Gierle geweest. Kerk en toren zijn de laatste jaren mooi gerestaureerd geworden. Maar de nis in de kerktoren bleef steeds leeg. Hieraan heeft pastoor Van Tichelen nu verholpen. Hij vroeg kunstenaar Willy Peeters uit Gierle om een Mariabeeld te maken. Deze beeldhouwer maakte een bronzen beeld van ongeveer 70 cm hoogte, dertig kg wegend. Het beeld stelt Onze Lieve Vrouw voor, patrones van Gierle.

De beeldhouwer, zoon van de Gielse boswachter, heeft zich gotisch geïnspireerd om het beeld te maken. Het beeld heeft de gekende 'S'-vorm. Maria verdrukt met de voeten de draak, symbool voor het kwade. Op de arm heeft Maria het kind, dat de hand uitsteekt als uitnodiging naar de Gielse kerkbezoekers. Een zegend gebaar om de mensen op te vangen.

Tijdens de hoogmis opgeluisterd door het zangkoor, zegende pastoor Van Tichelen het Mariabeeld en verklaarde de symboliek die de kunstenaar gebruikte bij het vervaardigen van het beeld. De pastoor is blij dat de parochianen zo meeleven met de Mariamaand, toegewijd aan de patrones van Gierle. Hij was tevens verheugd dat er zoveel Mariakapelletjes gerenoveerd werden en versierd tijdens deze meimaand.

J. Aerts